

Mikologu - amatieru ieguldījums sēņu pētniecībā

Inita Dāniele, Diāna Meiere
Latvijas Nacionālais dabas muzejs,
Latvijas Mikologu biedrība

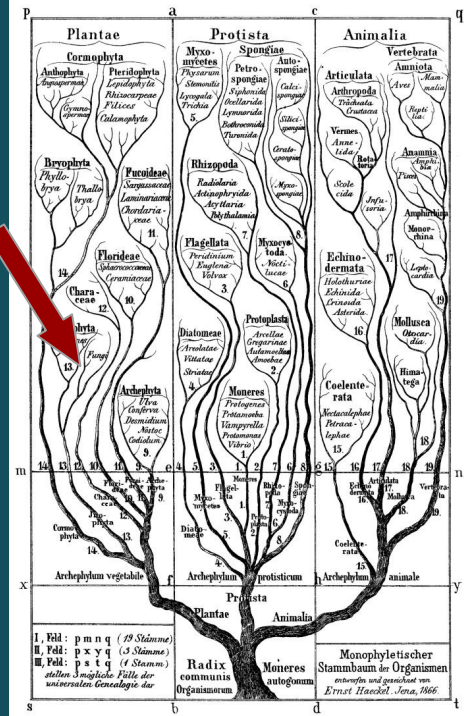
Sēņu valsts - tās vieta un sugu daudzveidība

*Publicēts 2019. gadā,
lai atzīmētu 50 gadus
kopš...*

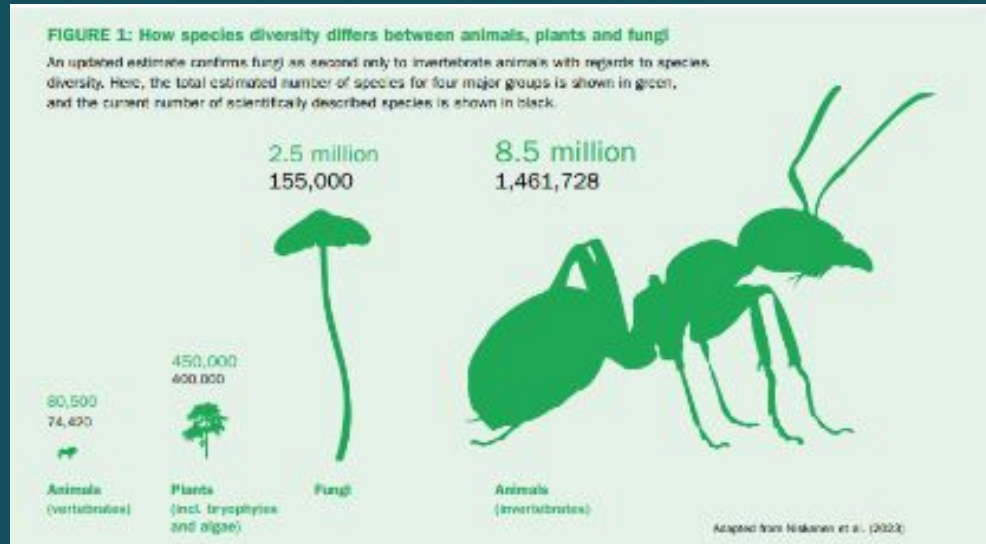

<https://www.yellowelanor.com>

Cik sēņu sugu zināms pasaulē? Cik vēl nezinām?

Pasaulē - 155 000, katru gadu tiek atklāts 1500 - 2000 jaunu sugu. Varētu būt, ka zinātnei nav zināmas gandrīz 90% sēņu sugu, un to kopskaits varētu būt vairāki miljoni.

Ko mēs zinām par Latvijas sēņu valsti?

Cik sugu?

zināms apmēram 4000 sugu, bet ir daudz vairāk

Šobrīd top apkopojums par makroskopiskajām bazīdijsēnēm, un tajā ir 1718 sugu...

Cik daudz sēņu pētnieku?

70-75% no Latvijas iedzīvotājiem dodas vākt meža veltes - sēnes, ogas, tējas.

Bet! Cilvēku, kas savā darba laikā var sevi saukt par sēņu pētniekiem - mikologiem - ir ļoti maz.

Latvijā ir nedaudzi mikologi - fitopatologi, trupes sēņu, mājas sēņu (branta) pētnieki, mikrobiologi, daļēji - arī meža un biotopu eksperti.

Bet sēņu vispārējās daudzveidības pazinēju un pētnieku, kuri strādā ar to saistītu darbu - ļoti maz.

Tādēļ ļoti svarīga ir sabiedrības iesaiste.

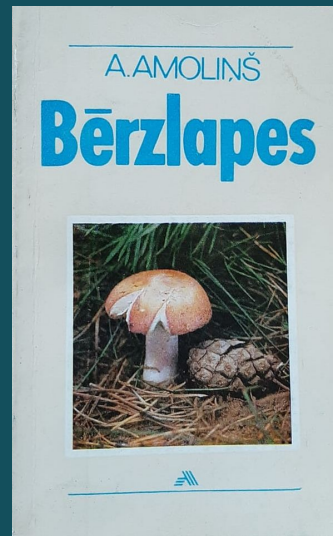

XX gadsimta mikologi - amatieri

Vilis Lūkins (1903-1996)

Arnolds Amoliņš

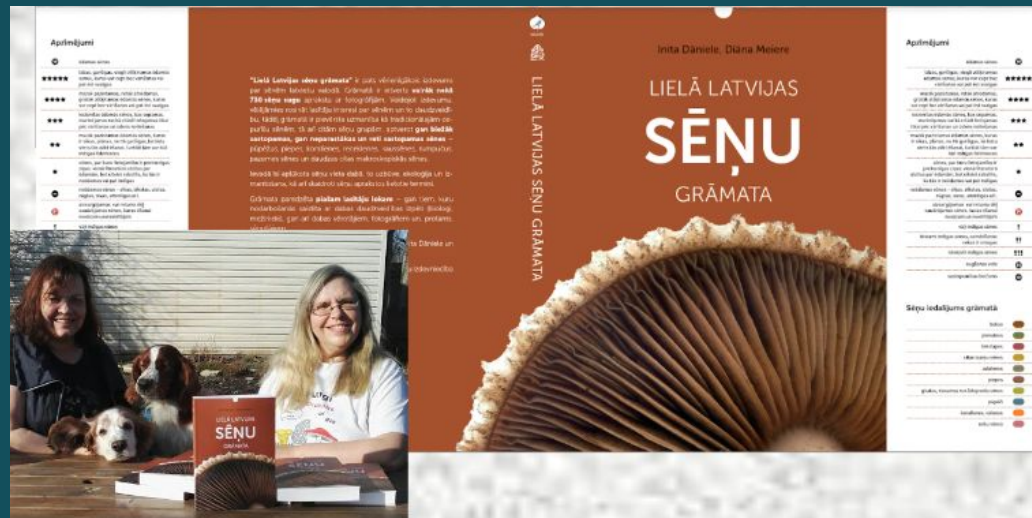

Sēņu popularitāte pasaulē šobrīd strauji pieaug

Lielā Latvijas sēņu grāmata (2020.g.)

Sēņu vērotāja kalendārs - 2023

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību? - I

1. Sēņu izstādes (un ārpus tām) - konsultācijas par atnestām vai nofotografētām sēnēm.

DZĪSLKĀTA BEKA
БОРОВИК ЗОЛОТИСТЫЙ
Aureoboletus projectellus (*Boletus projectellus*)
Piejūrā bieži, priežu mežos, citur Latvijā ļoti reti,
Ziemeļamerikas suga.
Ipašas pazīmes: dzīslains kātiņš, koši dzeltenī.

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību? - II

Latvijas Mikologu biedrība - cilvēkus no sēnotājiem padara par **sēņu** vērotājiem un arī pētniekiem.

Melnējošā beka - 2012 mikologu nometnē

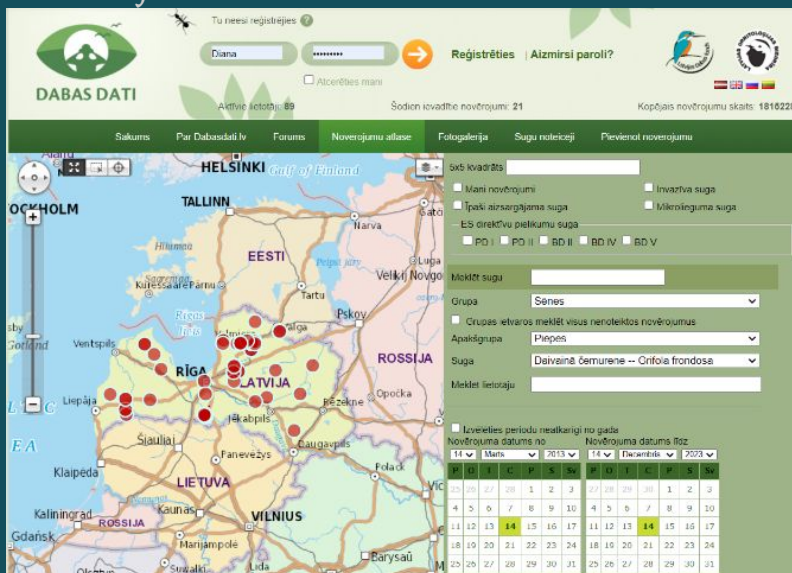
Milzu skropstzvaigzne - amatiera atrasta Rīgā

Pārslainā beka - kādreiz uzskatīja par reti sastopamu, tagad skaidrs, ka ir bieži.

Gada sēne - akcija kopš 2003. gada 2023. gadā - daivainā čemurene

Reģistrēts dabasdati.lv no
2013. līdz 2023. gadam - 64
novērojumi

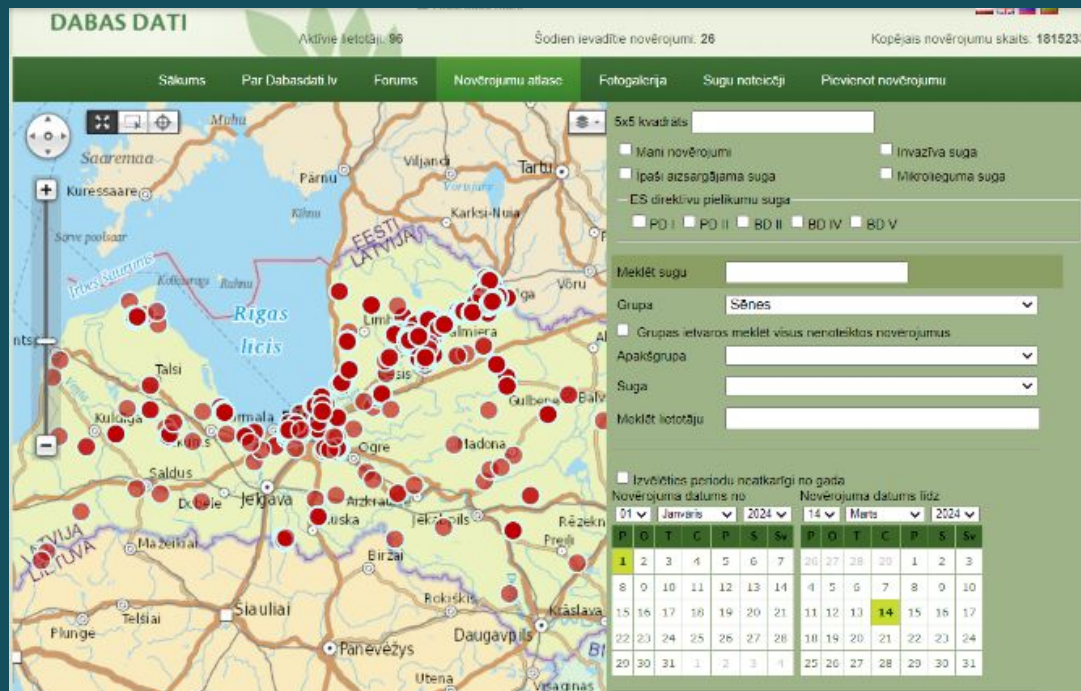

Reģistrēts dabasdati.lv no
2013. līdz 2023. gadam - 34
novērojumi

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību? - IV

Portāls Dabasdati.lv. Šogad no 1.janvāra līdz 14.martam - 3073 novērojumi

Kā pētnieki sadarbojas ar sabiedrību? - III

Facebook grupa “Latvijas Mikologu biedrība un draugi” - gandrīz 14 000 dalībnieku.

Apvieno cilvēkus, kurus interesē sēņu sugu daudzveidība, labs ziņu avots par sugu sastopamību mikologiem.

Kas tālāk?

Latvijas Mikologu biedrības un Latvijas Nacionālā dabas muzeja speciālistu organizētas un popularizētas sēņu izstādes, Sēņu dienas novados

Izglītības programma “Sēņu grozs”

Sēņu darbnīcas - dzijas krāsošana ar sēnēm, piepju papīra veidošana, sēņu kosmētika un citas

Etnomikoloģijas ekspedīcijas

